

MUŽ, KTORÝ CHCEL BYŤ ŠŤASTNÝ

Laurent Gounelle



MUŽ, KTORY CHCEL BYŤ ŠŤASTNÝ

Laurent Gounelle

Laurent Gounelle

MUŽ, KTORÝ CHCEL BYŤ ŠŤASTNÝ

Copyright © Editions Anne Carrière, 2008.

Published by arrangement with
Literary Agency "Agence de l'Est".

Slovak Edition: © Citadella, 2013

Translation: © Martin Vozák, 2013

Návrh obálky a grafická úprava: Marek Kacvinský

Jazyková úprava a redakcia: Martin Vozák, 2013

Vydalo vydavateľstvo Citadella
v roku 2013

Distribúciu zabezpečuje:

PARTNER TECHNIC spol. s.r.o.

Nám. slobody 17

811 06 Bratislava

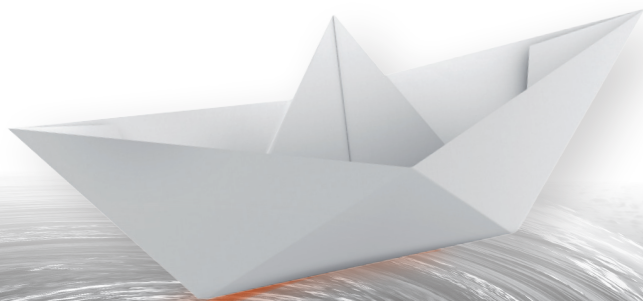
Tel.: 00 421 2 62 410 904

email: info@partnertechnic.sk

ISBN 978-80-89628-20-9

MUŽ, KTORÝ CHCEL BYŤ ŠŤASTNÝ

Laurent Gounelle




Citadella
2013

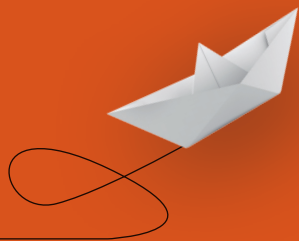
Mojej láske Zoé

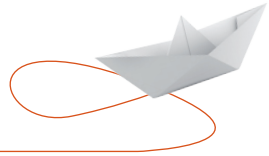
*Sme plodom vlastného myslenia. Svojimi
myšlienkami si budujeme svet.*

Budha

LAURENT GOUNELLE

MUŽ, KTORÝ CHCEL BYŤ ŠŤASTNÝ





1

Nechcel som odísť z Bali a nestretnúť ho. Ani neviem, prečo. Nebol som chorý; ostatne, vždy som sa tešil výbornému zdraviu. Zistil som si, aké berie honoráre, pretože môj pobyt sa blížil ku koncu, v peňaženke mi veľa nezostalo a stav svojho účtu som sa neodvážil preveriť ani zďaleka.

Ľudia, čo ho poznali, mi povedali: „Dáš mu, koľko chceš. Jednoducho mu to šuchneš do škatuľky na polici.“

To ma upokojilo. Zároveň ma však znepokojovalo pomyslenie, že nechám drobnú bankovku komusi, kto vraj liečil japonského premiéra.

Nebolo ľahké nájsť jeho dom, stratený v strede ostrova, v dedinke pár kilometrov od Ubudu. Nevieť prečo, ale v tej krajine informačné tabule prakticky nejestvujú. Použiť mapu môžete, len keď máte orientačné body. Ináč je vám nanič ako mobil v oblasti bez signálu. Naporúdzi bolo už iba to najľahšie riešenie: pýtať sa okoloidúcich. A toto, hoci som chlap, mi nikdy problémy nerobilo. Často mám totiž pocit, že také uponíženie chápe väčšina chlapov ako ujmu na ich mužnosti. Radšej sa opevnia mlčaním, kto-

ré vraví „ja viem“, predstierajú istotu, a keď sa definitívne stratia, musia si vypočúť ono ženské: „Vravela som ti, že sa máme opýtať.“

Nepríjemné na Bali je, že tamojší ľudia sú až takí milí, že vám neodpovedia ináč než áno. Naozaj. Ak povie- te dievčaťu: „Veľmi sa mi páčite,“ s úsmevom na vás pozrie a odpovie: „Áno.“ A keď sa ich opýtate na cestu, veľká snaha pomôcť im nedovolí priznať sa, že toho nie sú schopní. Radšej vás pošlú smerom zvoleným hoci nave- rímboha. Nečudo, že som bol trocha nervózny, keď som sa ocitol pred vchodom do záhrady.

Neviem prečo, no predstavoval som si pomerne lu- xusný dom, aké sa na Bali nájdú, s jazierkami zaplavený- mi lotosovými kvetmi, v zhovievavom tieni plumérií hrdia- cich sa veľkými kvetmi, ktoré šíria takú omamnú vôňu, že je to až nehanebné. Lenže videl som iba všedný kampung v skupinke domčekov bez múrov, ktoré sa chúlili jeden k druhému. Vyzeral rovnako prosto ako záhrada, skromný, a predsa nie chudobný.

Naproti mi vyšla mladá žena zahalená v sarongu, s vlasmi upnutými do drdolu, s opálenou pleťou, s malým rovným nosom a doširoka otvorenými očami. Mala črty, ktoré ma na tých ľuďoch, stratených v srdci Ázie, vždy prekvapia.

– Dobrý deň. Čo chcete? – spýtala sa ma bez okol- kov nie najlepšou angličtinou.

Mojich meter deväťdesiat a svetlé vlasy jej nedali šancu zapochybovať o mojom západnom pôvode.

– Prišiel som zapánom..., teda... majstrom Samtyangom.

– O chvíľu príde, – oznámila mi, skôr než sa stratila medzi kríkmi a radom nevelkých stĺpov podopierajúcich strechy kampungov.

Trochu zmätený som zostal stáť. Pokorne som čakal, či sa Jeho Excelencii uráči prijať poníženého návštevníka,

teda mňa. Po piatich minútach, ktoré sa mi zdali dostatočne dlhé na to, aby som začal zvažovať opodstatnenosť svojej prítomnosti, zbadal som prichádzať prinajmenšom sedemdesiat-, možno i osemdesiatročného muža. Prvé, čo mi zišlo na um, bolo, že keby som ho videl na ulici žobrať, možno by odo mňa dostal päťdesiat rupií. Mám totiž nutkanie dávať iba starým. Vravím si, že keď žobrú vo svojom veku, tak asi nemali na výber.

Muž, ktorý pomaly kráčal smerom ku mne, nemal na sebe handry. Jeho šaty boli odzbrojujúco striedme, skromné, nevedno aké staré. Hanbím sa to priznať, no najprv som si pomyslel, že tu došlo k zámene osôb, že nemôže ísť o liečiteľa, ktorého povest' zaletela za šíre moria, prípadne sa jeho dar snúbil s nedostatkom súdnosti a japonskému prvému ministrovi stačilo vyplatiť ho arašidmi. Pokojne mohol byť aj marketingovým géniom zameraným na dôverčivú západnú klientelu, dychtiacu práve po takom klišé, ako je asketický liečiteľ, dokonale odlúčený od potreby vecí hmotných, ktorý však predsa prijíma za seansu veľkorysú odmenu.

Pozdravil a prijal ma jednoducho, no prívetivo. Hovoril ozaj dobrou angličtinou. Jas jeho pohľadu neladil s vráskami na slnkom ohorenej tvári. Pravé ucho mal trochu zdeformované, s čiastočne natrhnutým ušným lalokom.

Na pokyn som ho nasledoval do prvého kampungu. Bola to strecha podoprená štyrmi stĺpikmi, opretá o starý múr s policou (tou známou) po jeho celej dĺžke, truhlica z gáfrovníkového dreva a na dlážke rohož. Otvorená truhlica bola preplnená listinami. Všimol som si, že z nich trčia kartónové dosky s vyobrazeným vnútrom ľudského tela, pri ktorých by som sa za iných okolností pocikal od smiechu, tak hrozne sa líšili od poznatkov súčasnej medicíny.

Pred vstupom som sa podľa balijskej tradície vyzul.

Starec sa ma spýtal, čo ma trápi, čo ma prudko vrátilo k hľadaniu dôvodu mojej prítomnosti. Čo tu vlastne hľa-

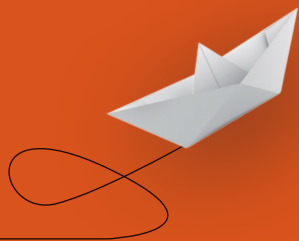
dám, keď nie som chorý? Predsa nebudem oberať o čas človeka, o ktorého čestnosti, ak už nie bezúhonnosti som rýchlo prestával pochybovať, hoci mi svoju kompetentnosť ešte ničím nepreukázal. Žeby som iba túžil po tom, aby sa mi dakto venoval, aby sa mnou zaoberal, aby so mnou hovoril o MNE a ktovie, aby mi zvestoval spôsob, ako sa mať ešte lepšie? Prinajmenšom som sa poddal čomusi podobnému intuícii... A keďže všetci vraveli, že je úžasne dobrosrdečný, tak sa mi ho jednoducho zachcelo stretnúť.

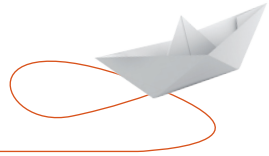
– Prišiel som sa dať prezrieť, – povedal som úprimne a vzápätí, pri pomyslení na to, že nie som na každoročnej lekárskej prehliadke a že je moja prosba nemiestna, ma zalial rumenec.

– Ľahnite si tam, – ukázal na rohož bez akejkoľvek reakcie naznačujúcej zbytočnosť mojej požiadavky.

LAURENT GOUNELLE

MUŽ, KTORÝ CHCEL BYŤ ŠŤASTNÝ





2

Tak sa začala prvá a dúfam, že za môjho života i posledná scéna mučenia, v ktorej som vystupoval. Všetko sa začalo normálne: ležiac na chrbte, uvoľnený, s dôverou a trochu pobavený nechal som ho jemne prehmatávať azda všetky časti svojho tela, najprv hlavu, potom šiju a celé horné končatiny až po posledné články prstov. Nasledovali rozličné, zjavne presne zvolené zóny hrudníka i brucha. Čiastočne sa mi uľavilo, keď som pocítil, že mi z brucha prešiel cez horné partie stehien, kolená, lýtka, päty až na podošvy. Prehmataval mi všetko a takmer vôbec mi to neprekážalo.

Napokon sa dostal k prstom.

Nevedel som, aké muky možno spôsobiť človeku len tým, že mu chytíte malíček na ľavej nohe palcom a ukazovák. Reval som a neskutočne sa zvíjal na rohoži. Pri pohľade z diaľky by to človek mohol prirovnať k scéne s rybárom, ktorý sa snaží nastoknúť na háčik stodeväťdesiatcentimetrového červa. Uznávam, že mám trochu pre-

citlivenú povahu, ale to, čo som cítil, prekonalo intenzitou všetko, čo som zakúsil dovtedy.

– Bolí vás to, – povedal.

Nežartujem, pridusené „áno“, sa mi predralo cez dva vzdychy. Na kričanie som už nemal silu. On však nevyzeral, že by mal s mojím utrpením súcit, zachovával si láskavú neutralitu. Na tvári sa mu dokonca zračil istý druh dobroty, kontrastujúcej s tým, ako so mnou zaobchádzal.

– Ste dosť nešťastný, – povedal, akoby stanovoval diagnózu.

Úprimne, v tej chvíli som bol a veľmi. Už som nevedel, či mám nad situáciou, do ktorej som sa dostal, plakať, alebo sa smiať. Myslím, že som robil zároveň oboje. Nepoznám seba podobného, ktorý by sa podujal na čosi také. Nevraviac o tom, že som si mohol celé dni vylihovať na pláži, baviť sa s rybármi a dívať sa na pekné Baliččanky!

– Vaša bolesť presne v tomto bode je symptómom všeobecnejších ťažkostí. Keby som zatlačil rovnako na to isté miesto niekomu inému, nemuselo by ho to bolieť.

Nato mi konečne pustil nohu a ja som sa odrazu cítil ako najšťastnejší zo všetkých ľudí.

– Aké je vyše povolanie?

– Som učiteľ.

Chvíľu ma pozoroval, potom trochu odstúpil. Zamyslený, akoby znepokojený. Na okamih sa ma zmocnil pocit, že som povedal dačo nevhodné, ba že som urobil hlúposť. Prázdny pohľad upieral na rozkvitnutú bugenvileu pár krokov od neho. Zdalo sa mi, že ho pohltili myšlienky. Nevedel som, čo robiť. Odísť? Zakašľať, aby som sa mu pripomenul? Zhruba z takých otázok ma vytrhol až jeho návrat. Prisadol si ku mne na zem, zadíval sa mi do očí a spustil:

– Čo vám v živote nejde? Zdravie máte veľmi dobré, tak čo je to? Práca? Láska? Rodina?

Pýtal sa ma priamo a jeho uprený pohľad mi nedovolil uhnúť, pritom ani z hlasu, ani z očí mu láskavosť nezmišla. Cítil som sa zaviazaný odpovedať, odhaliť sa človeku, ktorého som ešte pred hodinou nepoznal.

– Neviem, zrejme áno, mohol by som byť šťastnejší, to by však mohol každý.

– Nežiadal som vás odpovedať za iných, ale za seba, – namietal pokojne.

Ten človek ma pomaly začínal dráždiť. Robím si čo chcem, jeho do toho nič! Cítil som, že sa ma chytá zlosť, ale odpovedal som ináč:

– Pripúšťam, že v páre by som bol šťastnejší.

Prečo mu hovorím také veci? Cítil som, že hnev mi neustúpil, ale obrátil sa proti mne. Naozaj nie som schopný vzdorovať nijakej žiadosti? To je žalostné.

– Tak potom prečo v ňom nie ste?

Dobre, je tu chvíľa, v ktorej by som sa mal rozhodnúť, hoci to nie je moja silná stránka: alebo ho preruším a odídem, alebo tú hru dohrám. Nakoniec zo mňa vyšla taká odpoveď:

– Rád by som, ibaže to by som sa musel dajakej žene páčiť.

– Čo vám v tom bráni?

– Myslím, že som chudý, – vyhrkla zo mňa zmes hanby a zlosti.